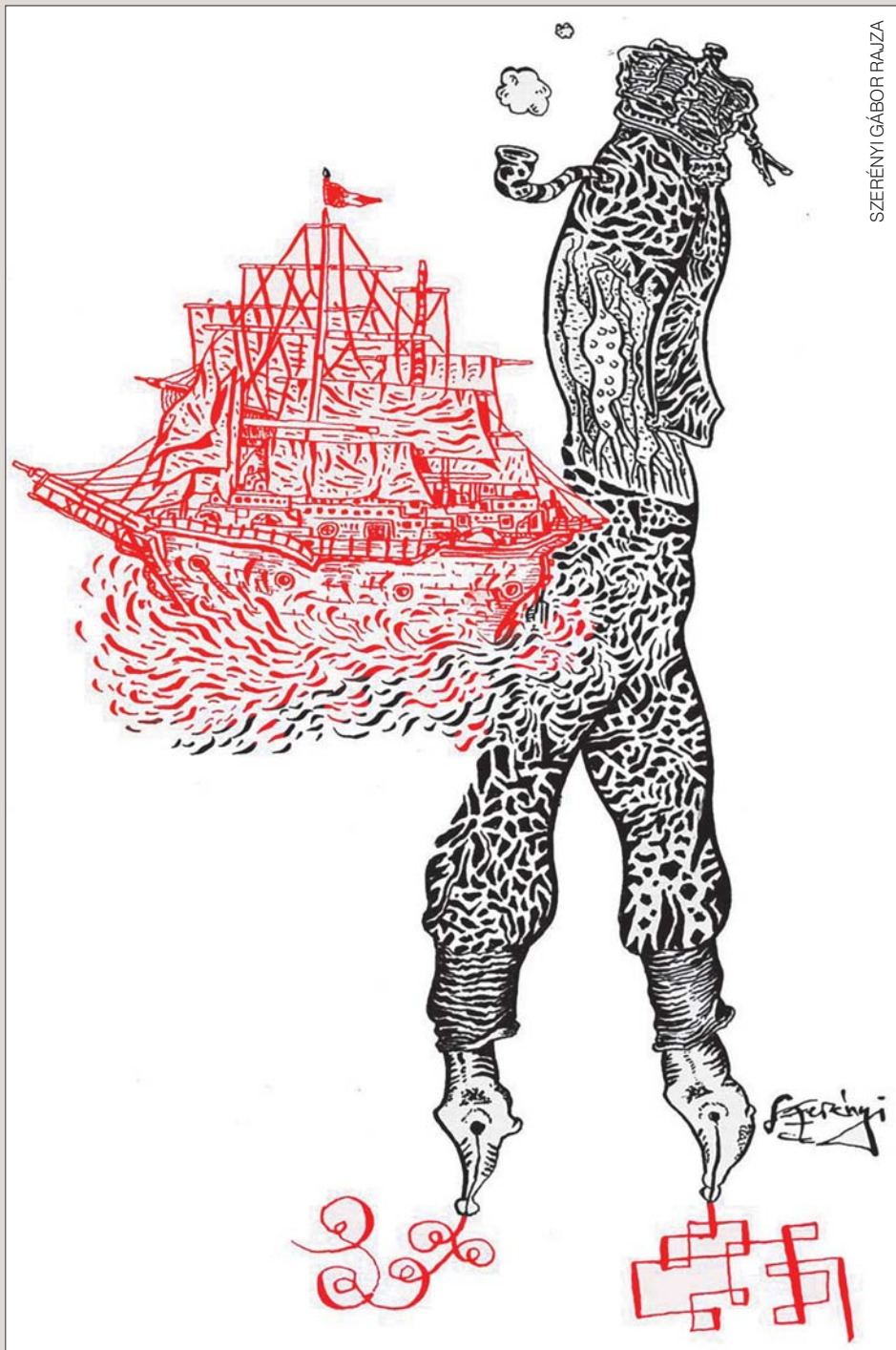

Metamorfózis

RÉSZLETEK SZLÁVA BARANOV LEGÚJABB KÖTETÉBŐL

Az utca zsong. Káosznak tűnik a mozgás. Mint a fény vonzotta rovarok zsongása. Céltalan? Nem! Ők is, mint a sokarcú tömeg „tudják”, mit csinálnak: a fantáziájuk csillaghorizontján feszülő vágyak vonzásának engedelmeskednek. Mágnes ez, akkor is, ha egyenként mindenkié máshol fixált. A vélt káosz az univerzum végtelen mágnesének vonzása, kényszerpálya – irányított. Amit nem tudnak a hajszolt lelkek: a vágyaikat nem maguk keresik ki. Szuggerált értelem, érzelem rabjai. Új vallás butít. Istene a harácsoló önmegvalósítás, szüntelen kánonja: a *még több a boldogság* záloga. A Jobb-Szebb-Több-Határtalan-Mindig elérhető,... az Új Biblia fejezetcímei. Színekben káprázó oldalakkal jelennek meg hetente a bűnbocsánat füzetek: a leszállított áruk mézes ecsettel festett képei. A vásárlás arányában csökken a józanság, a tartózkodó mértékletesség vétke.

SZERÉNYI GÁBOR RAJZA

Természetesen mindannyian szeretnének szakítani a gyümölcsfáról, akkor is ha tiltott a gyümölcse. Nincs elég? Nem érdekel, lopok belőle, a gyümölcs mindenkié! Kijátszani a tilalmat, megelőzni a többiekét – különleges öröm! Érte élünk, az örömért! Öröm-társadalom a mindenható cél!

Rajta, indulhat a verseny a kielégülésért! Ide a maszkokkal!

Az utca zsong. Céltalannak tűnik a rohanás. Felismerhetetlen emberek száguldanak: fejük arc elől is, arc hátul is, oldalnézetben kevert átmenet. *Keep smiling* jön szembe velem. Kik ezek az emberek? Senki sem tudja, ne is tudja meg! Mindenki maga keresi ki a maszkját. Arc nélkül felismerhetetlenek. Azt csinálhatnak, amit akarnak, tettesek lehetnek – büntetlenül. Janus boldog, boldogtalan utódai töltik be a teret, nyüzsgönek, habzsolnak. Végtelen vágyak tolokodnak a gyümölcsfa körül.

Janus-arc a zseniális megoldás. Mindenki maga dönti el, mikor melyik arcát mutatja, rejteke csak egy fél, vagy egész fordulat a saját tengelye körül. Tökéletes.

Az utca zsong. Az élet hangos zendülése, nyüzsgése hirtelen a nagyzenekarok manírjával vált dermedt, feszültséget nemző csenddé. A karmester pálcája négy keréken gördült. Amerikai limuzinokra emlékeztető aszfalcirkáló suhant a délután életzenéjébe, és hasította ki a járdák közötti térből a számára méltó felületet, a színpadot, amin ő a középpont. Szerelem ez, önimádat. A kijáró csodálatot elvárva úszott bele a délutánba, elriasztva az utca gyanútlanjait. Mozgása lassított felvétel: időt kell hagyni a várható szájtató ámulatnak.

Az első találkozás ígérete olyan, mint a szirének éneke. Hallani akarjuk. A vélt életnyereség vágya megszünteti a veszélyérzetünket.

Ellenállás nélkül kerülünk mágnese vonzásába és leszünk áldozatává. Védekezni kell – önmagunk ellen is! Hallani, megismerni? Igen, de csak „árbócsra kötözve”! Különböző áldozattá válunk. Kezdetben önkéntesen, a remélt nyereségért. Vágyainkban tülekedő, elképzelt javak mozgatnak. Később tehetetlenségből, a tevékeny, önvédő erő sorváda miatt. Csak az időben felismert és elkerült személyes találkozás mentheti meg Nárccisz kiszemelt áldozatát az önimádat gátlástalan érdekeitől.

Az áruházi metamorfózis tökéletes. A sejtetés palástjában szabad az előnyökhöz vezető út. Segít elrejtetni az ígéret valós szándékait, a szappanbuborékokat, az illanó látványt. Már maszkot sem kell viseljen, aki másokat akar kihasználni! Elég, ha sejteti, hogy az álmok megvalósulhatnak általa. Még csak ígéretet sem kell tennie, a beteljesülés lehetőségének elhitése is megteszi!

Tökéletes: a maszknak nincs szüksége kellékre. Az önimádat fölénye, a gög póza elég a végzetes csábításhoz.

Szerencsétlen kedvezett, menekülj, mielőtt birtokba vesznek!

Nem sietek. Ráérős melankólia ringatja a gondolataimat előre-hátra. Most inkább visszafelé. Mikor búj ki az ember a természetes igényeinek köntöséből? A nem tudás és a megértés igénye együttesen találták ki a mindenható mindentudót?

Vagy a tudatlanság mellé csak egy-két, mindenre hajlandó jellem kellett, és máris beborították a földet a pokol messiásai? Meséiket az ég elérhetetlen védelmébe rejtve, bölcselkedésük abszolút értékű maradhatott, és az általuk prédikált mise igazság-dogmává csökönyösödhetett. Mikor tekintette magát az ember először Istennek? Mikor fricskázta meg a póri Istenek az ég örök bentlakóját? Mikor állt az ember először a tükör elé, hogy aztán megdicsőülve önmagától, istenítve önmagát kedve, tetszése szerint léphessen bárkinek a lábára?

Ovidius mutatta be őt nekünk és tette lehetővé a felismerést: magunkban a mindenhatót. Ezután már csak kinek-kinek meg kell találni az áldozatát azok között, akik nem tudták elhittetni magukkal isteni mivoltukat.

Nyárvég. A nyári (vagy a bármikor) szabadság mindenfelé szét-szórt odúi hazaengedték a bujkáló hétköznapokat. Ismét a megszórt környezetben, ismét az ismert irányokba zajlik a rohanás. A képzelet kék madarai kitartóan csivitelik dalaikat a jólétről, a jobblétről. A következő szabadságig tartó maraton résztvevői a napok kihívását hallják bennük, a versenyfutás értelmévé színezik. Közöttük vagyunk, Te is, én is. Ismert és ismeretlen arcok vegyülnek arctalan, homogén masszává. Tartós dagály a hömpölygő, a százlábú tömeg áradása.

Előállnak a szereplők. A metamorfózis betanította a szerepeket. A függőny felgördül, a nézőtéri áhítat zajtalan. Kezdődhet a mindennapok jelmezes emberi színjátéka – inkognitóban. Együtt ülünk, együtt tapsolunk a kezdetén, a végén. Ebben a játékban mindenkinek megvan a szerepe, nem marad ki belőle senki.

S ami engem illet, *Szabó Lőrinc* melankolikus keserve, „*Magány*”-a térül-fordul értelmem, lelkem labirintusában:

Mint héj az almát, borít a magány, körülkerített és szólt: „Ennyi vagy!”

Hordom az élet bőrét, burkomat s látom, mindenki páncélt hord magán.

A mindenségből furcsa kivonat: millió véletlenből összegyűltem, de már megszületve elkülönültem s most magány vagyok, új magányra mag.

Homo sapiens, szerencsétlen barátom! Hova jutottál? ❀

